

Huvudman

Malung-Sälens kommun
kommun@malung-salen.se

Beslut

Datum 2025-10-23

Dnr SI 2025:6166

Sida 1 (14)

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Malungsfors skola i Malung-Sälens kommun

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Malung-Sälens kommun att senast **den 22 maj 2026** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande garantin för tidiga stödinsatser och att anmäla elev till rektorn för utredning om särskilt stöd. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen Malung-Sälens kommun att senast **den 14 augusti 2026** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande att elever ska ges undervisning av legitimerade och behöriga lärare. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Malung-Sälens kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart och får inte överklagas (26 kap. 10 § tredje stycket och 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen).

Malung-Sälens kommun ska vidta följande åtgärder

Lärarbehörighet

1. Se till att eleverna ges undervisning av legitimerade och behöriga lärare, om de inte omfattas av något undantag. Malung-Sälens kommun ska i samband med redovisningen av vidtagna åtgärder den 14 augusti 2026 inkomma med de annonser som ligger till grund för rekrytering av legitimerade lärare som har behörighet att undervisa i förskoleklass samt i åk 1–3 i de ämnen där det saknas behöriga lärare. (2 kap. 13 och 18 §§ skollagen samt 2 kap. 2 och 3 §§ förordning [2011:326] om behörighet och legitimation för lärare och förskollärare)

Garantin för tidiga stödinsatser

1. Se till att samtliga lärare i förskoleklass och lågstadiet före den 30 januari 2026 informeras om hela arbetsgången för garantin för tidiga stödinsatser. Huvudmannen ska dokumentera skriftligt när och hur informationen om detta har lämnats inklusive en närvarolista i samband med redovisningen av vidtagna åtgärder. (2 kap. 34 a § samt 3 kap. 4, 4 a och 4 b §§ skollagen)
2. Se till att lärare i förskoleklass använder Skolverkets kartläggningsmaterial under höstterminen och bedömningsstöd under hösttermin och vårtermin för varje elev, såvida inte rektorn har beslutat om att läraren inte behöver använda kartläggningsmaterialen eller delar av dessa för en enskild elev på grund av särskilda skäl. Dokumentation avseende när kartläggningsmaterialen och bedömningsstöden använts samt en sammanställning av alla elevers resultat från dessa för höstterminen 2025 ska ges in. (8 kap. 2 § och 9 kap. 22 b § skolförordningen [2011:185] och 2–6 §§ Skolverkets föreskrifter [SKOLFS 2019:16] om obligatoriska nationella kartläggningsmaterial i språklig medvetenhet och i matematiskt tänkande i förskoleklass och 2–6 §§ Skolverkets föreskrifter [SKOLFS 2016:66] om obligatoriska nationella bedömningsstöd i svenska, svenska som andra språk och matematik i årskurs 1 i grundskolan)
3. Se till att lärarna i samråd med specialpedagogisk kompetens gör en särskild bedömning av elevens kunskapsutveckling utifrån användningen av nationella kartläggningsmaterialet i förskoleklassen, nationella bedömningsstöd årskurs 1 och de nationella proven i årskurs 3, om det finns en indikation på att eleven inte kommer att uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper för årskurs 1 och 3 i svenska, svenska som andraspråk och matematik. Dokumentation avseende när och hur samråd har skett, eller planerats ske, med specialpedagogisk kompetens, ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (3 kap. 4 och 4 a §§ skollagen)
4. Se till att lärarna i samråd med specialpedagogisk kompetens i det fall det i förskoleklassen eller lågstadiet upptäcks att extra anpassningar behöver ges i svenska, svenska som andraspråk eller matematik planerar för extra anpassningar. Dokumentation avseende när och hur samråd har skett, eller planerats, med specialpedagogisk kompetens, ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (3 kap. 4, 4 a och 5 §§ skollagen)

5. Se till att lärarna i slutet av förskoleklass och lågstadiet genomför en uppföljning av extra anpassningar i svenska, svenska som andra språk eller matematik i samråd med specialpedagogisk kompetens. Dokumentation om när och hur samråd har skett ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (3 kap. 4 a och 4 b §§ skollagen)

Anmälan om behov av särskilt stöd

1. Se till att vid minst ett tillfälle före den 30 januari 2026 informera samtliga lärare om skyldigheten att anmäla till rektorn att en elev kan vara i behov av en utredning om särskilt stöd och hur anmälningsförfarandet går till. En redogörelse för när och hur informationen har förmedlats samt en deltagarlista ska bifogas redovisningen av vidtagna åtgärder. (2 kap. 34 a § och 3 kap. 7 § skollagen)
2. Se till att elever som befaras att inte uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd getts i form av extra anpassningar, anmäls till rektorn för utredning av elevs behov av särskilt stöd. Inkom med information om vilka elever som från datum för detta beslut till och med den 22 maj 2026 befaras att inte uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper, trots extra anpassningar, samt information om vilka av dessa elever som blivit anmälda till rektorn för utredning om särskilt stöd. (3 kap. 7 § skollagen)

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i den del som avser extra anpassningar.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.stockholm@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (2025:6166) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys hösten 2025 inlett en tillsyn av Malungsfors skola i Malung, en F-3 skola

med 29 elever utanför Malung, där undervisningen sker i B-form¹i de två klasserna på skolan.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Malungsfors skola följer gällande bestämmelser om lärarbehörighet, garantin för tidiga stödinsatser, extra anpassningar och anmälan om behov av särskilt stöd.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn samt lektionsobservationer mellan den 16 september 2025 och 18 september 2025. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bl.a. scheman, resultatsammanställningar från Skolverkets material, studieomdömen och lärarbehörighetsförteckningar. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen).

Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Lärarbehörighet

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av den till Skolinspektionen inlämnade personalförteckningen, lärar- och klassscheman samt intervju med rektorn framgår att eleverna i förskoleklass får undervisning i bland annat matematik av en lärare som är legitimerad, men som inte är behörig för förskoleklass. Vidare får eleverna i årskurs 1 undervisning av lärare som saknar behörighet för att undervisa i årskurs 1 i samtliga ämnen utom svenska. Den obehöriga läraren undervisar i årskurs

¹ Elever från två olika årskurser läser i samma klass

1 i svenska, matematik, musik, samhällsorienterade ämnen och naturorienterade ämnen. Eleverna i årskurs 1 undervisas i teknik av en legitimerad men obehörig lärare. Elever i årskurs 1 till 3 får undervisning i idrott och hälsa av en lärare som är legitimerad men saknar behörighet i det ämnet. I engelska och bild får eleverna i årskurs 2 och 3 undervisning av en AIL-student (Arbetsintegrerat lärande), som inte är legitimerad eller behörig. Eleverna i åk 2–3 får också undervisning i musik av en lärare som är legitimerad men saknar behörighet i ämnet.

Av intervjuer med lärare och rektorn framgår att det inför innevarande läsår inte har annonserats efter behöriga och legitimerade lärare specifikt i ämnena teknik, idrott och hälsa, engelska, bild och matematik. På frågan hur länge lärarna i förskoleklass och årskurs 1 har undervisat på skolan i sina ämnen svarade lärare och rektorn att de har undervisat i cirka fem år och under den tiden har huvudmannen inte gjort några försök att rekrytera behöriga och legitimerade lärare. Även läraren som undervisar i idrott och hälsa har gjort det utan behörighet i fem år.

Rättslig reglering

Endast den som har legitimation som lärare och är behörig för viss undervisning får som huvudregel bedriva undervisningen (2 kap. 13 § skollagen).

Om det inte finns någon att tillgå inom huvudmannens organisation som uppfyller kraven enligt 2 kap. 13 § eller om det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna eller barnen, får en annan lärare bedriva undervisningen. En sådan lärare ska vara lämplig att bedriva undervisningen, och i så stor utsträckning som möjligt ha en utbildning som motsvarar den utbildning som är behörighetsgivande. En sådan person får bedriva undervisning under högst ett år i sänder. (2 kap. 18 § skollagen)

I fråga om tidsbegränsning av en anställning som lärare gäller att den som ska bedriva undervisning inom ramen för en kompletterande pedagogisk utbildning (KPU) får anställas för högst två år och förlängas till högst tre år (2 kap. 21 § skollagen).

Av förarbetena till bestämmelsen 2 kap. 18 § skollagen framgår att en person som enligt huvudregeln inte får användas för att bedriva en viss undervisning får användas för detta under högst ett år i sänder. I normalfallet bör det vara till terminens eller läsårets slut. Huvudmannen är efter denna tid skyldig att på nytt försöka finna en lärare som har en utbildning som är avsedd för undervisningen. (prop. 2009/2010:165 s 653)

Om det saknas en lärare med legitimation och rätt behörighet inom organisationen kan huvudmannen låta en annan lärare bedriva undervisningen, under förutsättning att denna person har tillräcklig

kompetens och är lämplig för det. Finns det ingen sådan person inom huvudmannens organisation bör huvudmannen göra ansträngningar för att rekrytera en legitimerad och behörig lärare. Visar det sig sedan saknas sökande med legitimation och rätt behörighet får en annan lärare tillfälligt bedriva undervisningen. (Prop. 2010/11:20 s. 84)

Av förarbetet till skollagen framgår bland annat att regeringen anser att det är nödvändigt att en huvudman i vissa fall tillåts göra undantag från skyldigheten att använda lärare och förskollärare som har en utbildning som är avsedd för den utbildning som de ska bedriva. För att en undantagssituation ska anses föreligga ska det som huvudprincip antingen saknas lärare respektive förskollärare som har en utbildning avsedd för den undervisning de ska bedriva eller finnas särskilt skäl med hänsyn till eleverna eller barnen. Ett särskilt skäl för att göra undantag från huvudregeln att använda sig av en utbildad lärare i undervisningen kan vara t.ex. missbruksproblem. (Prop. 2009/10:165 s 267–268)

Skolinspektionens bedömning

Av utredningen framgår att elever ges undervisning i förskoleklass och årskurs 1–3 i ett flertal ämnen av lärare som inte är legitimerade eller behöriga i ämnet och stadiet. Det gäller i förskoleklassen, och mer specifikt matematik i förskoleklass, matematik, idrott och hälsa, samhällsorienterande ämnen, naturorienterande ämnen, teknik och musik i årskurs 1 samt idrott och hälsa, engelska och bild i årskurs 2 till 3.

Det framgår även att huvudmannen på minst fem år inte har gjort några rekryteringsförsök för att anställa legitimerade och behöriga lärare i dessa ämnen. Det framkommer inte att någon av de obehöriga lärarna genomgår en KPU-utbildning eller att det finns särskilda skäl för att välja att använda sig av olegitimerade och obehöriga lärare i undervisningen.

Av skollagen framgår att endast den som har legitimation som lärare och är behörig för viss undervisning får som huvudregel bedriva undervisningen, om inte undantag föreligger. Om det inte finns någon sådan lärare att tillgå inom huvudmannens organisation får en annan lärare bedriva sådan undervisning. Användandet av en lärare utan legitimation och utan rätt behörighet ska endast ske undantagsvis och under en begränsad tid. En sådan lärare får undervisa högst ett år i sänder. Om läraren genomgår en utbildning inom KPU får läraren vara anställd i högst två eller tre år. Huvudmannen är efter denna tid skyldig att på nytt försöka hitta en legitimerad och behörig lärare för den aktuella undervisningen.

Att rektorn inte har försökt rekrytera legitimerade och behöriga lärare i ämnena matematik i förskoleklass, matematik, idrott och hälsa, samhällsorienterande ämnen, naturorienterande ämnen, teknik och musik i

årskurs 1 samt idrott och hälsa, engelska och bild årskurs 2 till 3, är en brist.

Garantin för tidiga stödinsatser

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Användandet av Skolverkets material

Av dokumentation och intervjuer med lärare, specialpedagog och rektorn framkommer att den vikarie som arbetade i förskoleklassen/årskurs 1 läsåret 2024/2025 inte genomförde det obligatoriska nationella kartläggningsmaterialet i svenska, Hitta språket, under höstterminen i förskoleklassen. Vidare framkommer att det nationella bedömningsstödet i årskurs 1 inte genomfördes under höstterminen 2024. Nationella bedömningsstödet i årskurs 1 genomfördes sent på vårterminen 2025. I intervju med lärare och rektorn framkommer att det förelegat svårigheter med att genomföra bedömningsstödet förra terminen då det var en vikarie som undervisade då. Eleverna i årskurs 3 däremot har gjort de nationella proven i svenska och matematik under vårterminen 2025. Läraren som undervisar i svenska uppger att hen har genomfört nationella bedömningsstödet i svenska i årskurs 1 nuvarande hösttermin och gjort mer än hälften av aktiviteterna i förskoleklassen.

Särskild bedömning

Förskoleklassen

Av dokumentationen och intervjuerna med lärarna, specialpedagog och rektorn framkommer att det fanns tre elever i förskoleklassen som hade visat *indikation* på att inte uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper i matematik, efter genomförandet av kartläggningsmaterialet Hitta matematiken under höstterminen 2024. Dessa elever fick inte någon *särskild bedömning* i samråd med specialpedagogisk kompetens under läsåret 2024/2025, uppger läraren och specialpedagogen. Det framkommer vidare att ingen lärare på skolan har specialpedagogisk kompetens. Vid tillfället för genomförandet av kartläggningsmaterialet under höstterminen 2024 hade ingen av eleverna extra anpassningar.

Årskurs 1

Eleverna i årskurs 1 gjorde delar av det nationella bedömningsstödet i maj förra läsåret. Det framkommer av dokumentationen, vilket också bekräftas av lärarna, specialpedagog och rektorn, att det fanns ett fem elever som visade *indikationer* att inte uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper i matematik och svenska som minst ska uppnås. Det gjordes inte

någon *särskild bedömning* av dessa elever uppger lärarna, specialpedagog och rektorn, eftersom det var så kort tid kvar på läsåret.

Vidare uppger lärarna att de numera pratar om resultaten på gruppnivå och att specialpedagogen de senaste två, tre åren inte har varit så involverad. Lärarna uppger att de skickar in resultaten till rektorn och specialpedagogen och att de sedan inte får någon återkoppling. Lärarna vet att de får kontakta specialpedagogen, men hen är inte på skolan regelbundet.

Specialpedagogen uppger att hen diskuterar elever på gruppnivå, på undervisningskonferenser och löpande i skolans elevhälsoteam.

Rektorn förklarar att de inte har något speciellt möte där de går igenom varje elev, utan läraren fortsätter med de insatser de redan har i gång för eleverna.

Samråda med specialpedagogisk kompetens

Av skolans inlämnade dokumentation över antalet elever som visat indikation och som genomgått en särskild bedömning i samråd med specialpedagogisk kompetens framkommer att två elever i årskurs 3 innevarande läsår har gjort det.

Av intervju med lärare framkommer att lärarna inte gjort en särskild bedömning i samråd med specialpedagogisk kompetens. Av intervjun med elevhälsan framkommer att specialpedagogen inte har fått något sådant uppdrag av rektorn på Malungsfors skola. Det framkommer vidare att under läsåret 2024/2025 fungerade inte arbetet med garantin för tidiga stödinsatser och den vikarie som då undervisade förskoleklassen i svenska samt årskurs 1 i svenska och matematik inte var legitimerad eller behörig. Vidare uppger lärare att de ofta får höra av elevhälsan att eleverna i förskoleklass och årskurs 1 är "små och kommer att mogna med tiden". Läraren i årskurs 1 uppger i intervju att hen precis genomfört det nationella bedömningsstödet under nuvarande hösttermin och bedömer att de flesta elever har låga resultat samt att hen planerar att ha en diskussion med biträdande rektorn och specialpedagog för att bedöma om dessa elever behöver extra anpassningar.

Enligt specialpedagogen har hen inte fått något uppdrag av rektorn gällande arbetet med garantin för tidiga stödinsatser, utan det har varit biträdande rektors uppgift.

Rektorn uppger att det är specialpedagogen som är den specialpedagogiska kompetensen som ska samråda med lärarna. Men förra läsåret genomförde inte lärarna särskilda bedömningar i samråd med specialpedagogen.

Planera för, följa upp och överföra extra anpassningar

Av intervjuerna framkommer att det under läsåret 2024/2025 var matematikläraren i förskoleklassen som själv *planerade de extra anpassningar* som hen ansåg att eleverna var i behov av. Detta uppger rektorn i intervju att hen kände till. Läraren uppger att anpassningarna ofta gjordes på gruppnivå.

Specialpedagogen uppger att hen inte har varit involverad i garantin för tidiga stödinsatser, eftersom det har varit biträdande rektors uppgift. Samtidigt uppger specialpedagogen att hen "tittar igenom resultaten och bollar med lärarna vad de kan göra". Specialpedagogen uppger att rutinerna är otydliga, men hen har diskuterat elever med biträdande rektorn och uppger att hen har bedömt att ett flertal elever i årskurs 1 och 2 har behov av extra anpassningar, men känner inte till om eleverna har fått det. Specialpedagogen uppger att det har varit den biträdande rektorns uppgift att tillsammans med lärarna *följa upp* elevernas extra anpassningar.

Rektorn uppger att skolan har ett digitalt system för att dokumentera de extra anpassningarna, men att de inte fylldes i för årskurs 1 förra läsåret då lärarvikarien inte hade gjort alla delar. Vidare uppger rektorn att under skolans stoppveckor, som infaller var sjätte vecka, sker en *uppföljning* av elevernas extra anpassningar och man dokumenterar. Det har varit lärarnas och "resursens" ansvar, uppger rektorn. "Resursen" har varit den biträdande rektorn.

Vad gäller *överföring* av extra anpassningar efter förskoleklass och efter lågstadiet uppger specialpedagogen att skolan går igenom alla screeningresultat i slutet av vårterminen. Lärarna uppger att resultat lämnas över till läraren i årskurs 4, men inte till läraren i kommande årskurs 1, eftersom det vanligtvis är samma lärare som i förskoleklass, och då är inte specialpedagogen med. Vid överlämningen till årskurs 4 i slutet av vårterminen uppger lärarna att det brukar vara de överlämnande och de mottagande lärarna som deltar och specialpedagogen brukar inte vara involverad. Rektorn uppger att denna överlämning är muntlig och läraren som släpper eleverna lämnar över en pärm till den mottagande läraren i årskurs 4. Rektorn uppger visserligen att specialpedagogen är närvarande vid denna överlämning, men läraren kan inte bekräfta det.

Rättslig reglering

Nationella kartläggningsmaterial ska användas vid avstämningstillfällen under höstterminen i förskoleklassen för att kartlägga elevernas språkliga medvetenhet och matematiska tänkande. Om det finns särskilda skäl får rektorn besluta att en lärare inte behöver använda kartläggningsmaterialen eller delar av dessa för en enskild elev (8 kap. 2 § skolförordningen och 3 och 5 §§ Skolverkets föreskrifter [SKOLFS 2019:16] om obligatoriska

nationella kartläggningsmaterial i språklig medvetenhet och i matematiskt tänkande i förskoleklass).

Nationella bedömningsstöd ska användas i matematik och svenska eller svenska som andraspråk vid avstämmningstillfällen under både höstterminen och vårterminen i årskurs 1. Om det finns särskilda skäl får rektorn besluta att en lärare inte behöver använda de nationella bedömningsstöden eller delar av dessa för en enskild elev (9 kap. 22 b § skolförordningen och 2 och 5 §§ Skolverkets föreskrifter [SKOLFS 2016:66] om obligatoriska nationella bedömningsstöd i svenska, svenska som andraspråk och matematik i årskurs 1 i grundskolan och sameskolan).

Nationella prov ska användas i matematik och svenska eller svenska som andraspråk i årskurs 3. (9 kap. 21 § skolförordningen)

Det ska göras en särskild bedömning av en elevs kunskapsutveckling i förskoleklassen och lågstadiet, om det utifrån användning av ett nationellt kartläggningsmaterial, nationellt bedömningsstöd eller nationellt prov, finns en indikation på att eleven inte kommer uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper i svenska, svenska som andraspråk eller matematik som ska uppfyllas i årskurs 1 och 3. (3 kap. 4 § skollagen)

Om det efter en särskild bedömning kan befaras att eleven inte kommer att uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper som gäller för den aktuella skolformen, ska det skyndsamt planeras för extra anpassningar enligt 3 kap. 5 § eller göras en anmälan till rektorn om utredning om behov av särskilt stöd enligt 3 kap. 7 skollagen. (3 kap. 4 § skollagen)

Ansvarig förskollärare eller lärare ska samråda med personal med specialpedagogisk kompetens vid en särskild bedömning enligt 3 kap. 4 §. Samråd med specialpedagogisk kompetens ska även ske vid planering av stöd som anges i 5 § när det i förskoleklassen eller lågstadiet upptäcks att sådant stöd behöver ges i svenska, svenska som andraspråk eller matematik. Sådant samråd behöver inte genomföras om den ansvariga förskolläraren eller läraren har specialpedagogisk kompetens. (3 kap. 4 a § skollagen)

Det behöver inte göras någon särskild bedömning om förutsättningarna för extra anpassningar eller utredning om behov av särskilt stöd redan är uppfyllda. Det ska i så fall skyndsamt planeras för extra anpassningar eller göras en anmälan till rektorn om utredning om behov av särskilt stöd. (3 kap. 4 § skollagen)

I slutet av förskoleklassen och i slutet av lågstadiet i grundskolan, ska det genomföras en uppföljning av extra anpassningar i svenska, svenska som andraspråk och matematik. Resultatet av denna uppföljning ska överföras till den lärare som ska ansvara för eleven i nästa årskurs. Ansvarig

förskolelärare och lärare ska samråda med specialpedagogisk kompetens vid en sådan uppföljning. (3 kap. 4 a och 4 b §§ skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i Malungsfors skolas arbete med garantin för tidiga stödinsatser.

Användandet av Skolverkets material

Av utredningen framgår att Malungsfors skola inte använder alla delar vid rätt tid i Skolverkets kartläggningsmaterial för förskoleklass och bedömningsstöd för årskurs 1, utan att beslut om det fattats av rektorn.

Särskild bedömning

Vidare har lärarna inte gjort en särskild bedömning av elevernas kunskapsutveckling i samråd med den specialpedagogiska kompetensen av de elever som efter genomfört kartläggningsmaterial eller bedömningsstöd, har uppvisat indikationer på att inte nå de kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppnås. Visserligen finns en specialpedagogisk kompetens knuten till skolan på deltid, men denna person har inte varit delaktig i arbetet med garantin för tidiga stödinsatser, utan det har varit den biträdande rektorns uppgift.

Samråd med specialpedagogisk kompetens och planering, uppföljning och överföring av extra anpassningar

Det framgår även att lärarna inte har samrått med den specialpedagogiska kompetensen vid planering, uppföljning eller överlämning av extra anpassningar för de elever som befaras att inte nå kriterierna för bedömning av kunskaper till mottagande lärare i nästa stadiet.

Av skolförfattningarna framgår att ansvarig lärare i förskoleklass ska, för varje elev, använda Skolverkets kartläggningsmaterial i matematiskt tänkande och språklig medvetenhet under höstterminen. Likaså framgår att ansvarig lärare i årskurs 1 ska genomföra Skolverkets bedömningsstöd i svenska och matematik både höst- och vårtermin. Läraren ska därefter genomföra en särskild bedömning i samråd med specialpedagogisk kompetens av de elever som visat en indikation på att inte nå de bedömningskriterier som minst ska uppnås för årskurs 1 respektive 3. Om det av den särskilda bedömningen framkommer att en elev är i behov av extra anpassningar ska sådana planeras i samråd med specialpedagogisk kompetens. Vidare framgår av skollagen att det i slutet av förskoleklassen och i slutet av lågstadiet ska genomföras en uppföljning av extra anpassningar i svenska, svenska som andraspråk och matematik. Resultatet av denna uppföljning ska överföras till den lärare som ska ansvara för eleven i nästa årskurs.

Att skolan inte har genomfört flera av de obligatoriska kartläggningsskärningsmaterialerna och bedömningsstöden då de ska ske enligt författningarna är en brist. Att skolan heller inte har genomfört en särskild bedömning i samråd med specialpedagogisk kompetens av de elever som efter genomförandet visade indikation på att inte nå kunskapskraven är också en brist. Det är även en brist att lärarna inte har samrått med specialpedagogisk kompetens vid planeringen, uppföljningen och överlämningen av de extra anpassningarna, trots att Malungsfors skola har tillgång till en specialpedagog.

Särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av dokumentation, lektionsobservationer och intervjuer med lärare, specialpedagog och rektorn framkommer att lärare ger extra anpassningar till elever som lärarna befarar inte kommer att uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, såsom hörselkåpor, extra lästräning, extra vuxennärvaro och individuella instruktioner. Rektorn uppger att de extra anpassningarna dokumenteras i skolan digitala system och att de följs upp var sjätte vecka på skolans stoppveckor.

Av omdömen och intervjuer framkommer dock att det finns ett flertal elever² i årskurs 2 och 3 som lärare befarar inte kommer att uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas trots extra anpassningar, men som inte har anmälts till rektorn för utredning om särskilt stöd. Det handlar om att elever i årskurs 2 och 3 ännu inte kan läsa, trots extra anpassningar under minst en termin. Det finns en elev som inte kan koncentrera sig om det inte sitter en vuxen vid hans sida och som haft extra anpassningar i minst ett år. En elev i årskurs 3 har haft hög frånvaro under en längre tid och uppfyller därför inte kunskapskriterierna i fem ämnen. Eleven har haft extra anpassningar under vårterminen 2025, men är inte anmäld för utredning om särskilt stöd.

Av lärarna och elevhälsans representanter framkommer att rutinen för att anmäla en elev är att man "lyfter" en elev till elevhälsoteamet och att detta sker muntligt. Rektorn uppger att det finns en blankett, som lärarna ska använda för att anmäla en elev för utredning om särskilt stöd, men att lärarna inte använder den. Rektorn uppger att lärarna är lite försiktiga och avvaktar med att anmäla elever tills specialpedagogen är på plats på skolan, vilket inte är så ofta.

² Elev 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10 och 12

Av erhållen dokumentation från skolan och intervjuer med rektorn framkommer att ingen elev detta läsår är anmäld till rektorn för utredning om särskilt stöd, men rektorn uppger att de elever som ännu inte kan läsa borde bli anmälda. Senast en elev anmälades var någon gång förra läsåret då det var äldre elever som anmälades.

Rättslig reglering

Om det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. (3 kap. 7 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av utredningen framgår visserligen att lärare ger extra anpassningar till de elever som befaras att inte uppfylla de bedömningskriterier som minst ska uppfyllas, men att det finns ett flertal elever som inte har blivit anmälda till rektorn för utredning om särskilt stöd.

Av skollagen framgår att om det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de kriterier för bedömningar av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn.

Att lärarna inte anmäler dessa elever som befaras att inte uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper, trots extra anpassningar, till rektorn är en brist. Om rektorn inte får kännedom om dessa elever, kan rektorn inte starta en utredning om särskilt stöd och eleverna riskerar att inte få det stöd som de har rätt till.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Malung-Sälens kommuns verksamhet vid Malungsfors skola uppfyller inte författningarnas krav vad gäller lärarbehörighet, garantin för tidiga stödinsatser och anmälan om behov av särskilt stöd. Det finns därför skäl att förelägga Malung-Sälens kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

X Fanny Lingqvist

Beslutsfattare

Signerat av: Fanny Lingqvist

X Anna Högfors Lindståhl

Föredragande

Signerat av: Anna Högfors Lindståhl

I ärendets slutliga handläggning har även utredaren Caroline Turan medverkat.